

SAMARBEIDSTILTAK FOR ØKT BRANNSIKKERHET

De fleste som dør i brann i Norge omkommer i boligbrann og har risikofaktorer som gjør at de er ekstra utsatt dersom det begynner å brenne hos dem. Samarbeid i kommunen er viktig for å få til bedre brannsikkerheten.

Hvem dør i brann?

Risikoutsatte, eller sårbare, grupper *defineres her som grupper av mennesker som av ulike årsaker har større sannsynlighet for å starte en brann eller begrenset evne til å:*

1. forebygge brann
2. oppdage brann
3. varsle og slokke brann
4. evakuere ved egen hjelp

Faktorer som svekker reaksjonsevnen (rusmidler, mental eller fysisk funksjonsnedsettelse), kombinert med faktorer som øker sannsynligheten for brannstart (for eksempel røyking og bruk av bar ild), svekker brannsikkerhetsnivået betydelig. [[Rett tiltak på rett sted](#)]

Samarbeid i kommunen

En utvikling med flere hjemmeboende personer i risikoutsatte grupper kan medføre en økning i antall omkomne i boligbrann dersom det ikke gjøres målrettede tiltak.

Samarbeid mellom kommunale tjenesteytere som er i kontakt med personer i risikoutsatte grupper er derfor et viktig tiltak for å bedre brannsikkerheten og forebygge dødsbranner hos disse menneskene.

Helse- og omsorgstjenesteloven pålegger kommunen å sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys **nødvendige** og **forsvarlige** helse- og omsorgstjenester. Dette ansvaret omfatter også skadeforebygging, herunder forebygging av skade som følge av brann.

Etter forskrift om brannforebygging har kommunen en konkret plikt til å kartlegge utsatte grupper som har særskilt risiko for å omkomme i eller bli skadet av brann, og til å planlegge samarbeid.

DSB og Helsedirektoratet har [laget en veileder](#) som forklarer hvilke plikter kommunen har og gir eksempler på hvordan et samarbeid organiseres. Det finnes også et [nettbasert kurs](#) som ansatte i kommunen kan gjennomføre.

Lokale tiltak

Under følger eksempler på organisering, tiltak og rutiner for bedre brannsikkerhet hos risikoutsatte mennesker og tryggere lokalsamfunn. Eksemplene er hentet inn gjennom prosjektet «Samarbeid om brann.» Ta kontakt med Skadeforebyggende forum for mer informasjon eller kontakt med den enkelte kommune.

Sørreisa kommune

Kommunen ser forebygging av brann i sammenheng med gode pasientforløp og arbeidet med at innbyggere skal bo i eget hjem så lenge som mulig. Helse- og omsorgstjenesten har laget en god rutinebeskrivelse for hvem som skal få en sikkerhetssjekk, i hvilke tilfeller brannvesenet skal bli kontaktet. Kommunen ser også de pårørende som en ressurs som kan bli involvert til å følge opp mangler ved brannsikkerheten, men er klar over at ikke alle har dette og det vil da være selvsagt at helsetjenesten eller brannvesenet følger opp. Kontaktperson: Jim-Erik Ellila, Jim-Erik.Ellila@Sorreisa.kommune.no

Bodø kommune

Bodø har et godt bomiljøarbeid hvor brannsikkerheten er en av flere saker på agendaen. Bygningsinspektørene hjelper beboere i kommunale boliger med små og store praktiske gjøremål. Lederen av boligkontoret mener det er bedre at de ansatte hjelper til med å skifte røykvarslerbatterier enn at de eldre beboerne skal klatre opp og kanskje falle når de gjør det. Ved å hjelpe beboere med litt mer enn det som i utgangspunktet var planlagt bygger boligkontoret tillitt over tid. Da er det lettere å hjelpe til eller foreslå andre tjenester siden. Ellinor Myhre, Ellinor.Myhre@bodo.kommune.no

Trondheim kommune

Kommunen har i over til år hatt ansatte i helse- og omsorgsavdelingen som har ansvaret for brannsikkerheten i avdelingen. De har flere mobile vanntåkeanlegg som er plassert ute hos brukere av kommunale tjenester etter behov. Det er helse- og omsorgsavdelingen som drifter og vedlikeholder anleggene.

Alle brukere av hjemmetjenester skal få kartlagt brannsikkerheten ved endring av helsetilstand og etter eventuell sykehusinnleggelse. Kartleggingen skal uansett gjøres minst en gang i året. Helsetjenesten er godt kjent med trygg hjemme-koordinatoren i Trøndelag brann- og redningstjeneste, koordinatoren bidrar både med veiledning i vanskelige saker og på hjemmebesøk dersom det er behov for det. Kontaktpersoner: Pål Betten i kommunen, pal-bergquist.betten@trondheim.kommune.no Anniken Lie i TBRT, anniken.lie@tbrt.no

Rogaland brannvesen IKS

Har 9 eierkommuner og har samarbeidsavtale med alle. Brannvesenet har arbeidsgruppemøte med kommunene årlig. Flere av kommune har tatt i bruk en kort kunnskapsbasert sjekklister for å forebygge dødsbranner hos sine mottakere av kommunale tjenester. Med denne listen er det ikke behov for å bruke like lang tid hos alle. Kommunene sier at denne sjekklister er lettere å bruke og oppleves som mer meningsfull å bruke enn den gamle lange.

Brannvesenet har også laget en rutine for bekymringsmeldinger og det er alltid en koordinator på plass dagtid. På kveld og natt går bekymringsmeldingene til 110-sentralen som vurderer hvilke som vaktmannskap må se på umiddelbart og hvilke som kan vente til det er dagtidspersonell på jobb.

Kontaktperson: Marie Forberg Aanestad Marie.Forberg.Aanestad@rogbr.no

Østre Agder brannvesen, Arendal kommune

Arendal kommune har tatt inn sjekk av brannsikkerhet i sjekklister som brukes i gode pasientforløp. Spørsmålet som blir stilt er «Kan pasienten ivareta egen brannsikkerhet?» Østre Agder brannvesen gir opplæring slik at ansatte i hjemmetjenesten vet hva det innebærer at en person kan ivareta brannsikkerheten. Brannvesenet bidrar også når hjemmetjenesten ber om hjelp i bekymringsmeldinger. Brannvesenet har flere kommuner de er ansvar for og alle har fått utvikle det systemet de synes passer best for dem. Kontaktpersoner:

frank.daniel.danielsen@arendal.kommune.no (brannvesen)

anne.kjersti.tynes@arendal.kommune.no (fagkoordinator hjemmespl)

Lunner og Gran brann og redning, Viken fylke og Innlandet fylke, 9219 og 13569 innbyggere

Gjennom langsiktig stå-på-vilje har brannvesenet fått til et godt samarbeid med flere deler av kommunen. Brannvesenet har gitt opplæring til frivilligsentralen slik at de har lokale brannteam som går på besøk til eldre og sårbare som ønsker en sjekk og prat om brannsikkerhet. De frivillige kan hjelpe til med å montere nytt brannvernustyr og de kan sammen med beboer gjennomføre en teoretisk brannøvelse og lage en plan for hvordan hjemmet kan bli tryggere. Lederen for frivilligsentralen i Lunner sier at dette er nyttig og trivelig frivilligtjeneste og en fin måte å få engasjert flere menn i frivillig arbeid. Alle de frivillige tar tatt et kurs hos Lunner og Gran brann og redning. Kontakt på frivilligsentralen: Mona.Haugen@lunner.kommune.no

Oslo kommune

Brann- og redningsetaten har sammen med Helseetaten utviklet en digital sikkerhetssjekk. Den finnes i kommunens samhandlingsplattform. Sjekken henter informasjon som allerede ligger inne som har betydning for brannsikkerheten som røyking og gir en score og forslag til tiltak som kan gjøre brannsikkerheten til pasienten bedre. For mer informasjon ta kontakt med postmottak@bre.oslo.kommune.no eller Kristian Aagård Skaar, kristian.skaar@bre.oslo.kommune.no

Helse- og omsorgstjenesten i Bydel Grorud har utviklet god rutine for vanntåkeanlegg, både for hvordan det skal gjøres praktisk ved installasjon, vedlikehold og betaling av dette. Kontaktperson: seniorveileder Eva Kristin Bjørnson, eva.bjornson@bgr.oslo.kommune.no

Regionsgrupper

Flere brann- og redningstjenester har sett nytten av å samarbeide og dele erfaringer med andre brannvesen. Dette finnes blant annet i Oslo/Viken og Vestfold og Telemark. Kanskje kan du opprette et nettverk i din region?

Eksemplene er hentet fra prosjektet «Nasjonale pådrivere for økt brannforebygging». Prosjektet ble gjennomført av Skadeforebyggende forum (Skafor) i samarbeid med DSB og Helsedirektoratet. For mer informasjon se www.Skafor.org eller ta kontakt på post@skafor.org.